

Katastrofy a mimořádné události, hrozby a rizika z pohledu ochrany obyvatel

prof. PhDr. Hana Vykopalová, CSc.

Rizika a ohrožení:

- Enviromentální
- Sociální
- Ekonomická
- Politická

Změny v oblasti:

Klimatické
Ekonomické
Sociální
Civilizační

Důraz na:

- Zkušenosti
- Správné a odborné posouzení a odhad situace
- Aktivní přístup
- Okamžitou aktivitu
- Informovanost

Různé řešení katastrof a hrozeb z hlediska jejich:

Dopadu

Řešení

Doby nápravy

Normalizace situace

Člověk

V roli oběti, obyvatelstvo

V roli pomáhajícího personálu

Pomáhající personál

- Zkušenost
- Odhad situace
- Odborné znalosti
- Intuice
- Definování priorit
- Určení dostupnosti ekonomických, sociálních, přírodních a psychologických zdrojů
- Znalosti fungování komunit daného prostředí

Tzv. vazbové působení - nezbytná podmínka pro efektivní působení v zátěžových situacích

- do vytvoření fungování vnitřního systému a institucí, které převezmou funkci a úkoly záchranného systému – zajištění potravin, dárcovství krve.....

Význam případových studií, simulace

- Fyzická a psychická připravenost
- Aktivní přístup a nezbytná pomoc
- Rychlost a orientovanost
- Teoretické a praktické znalosti
- Schopnost rozpoznávat varovné signály
- Znalost kulturních odlišností
- Znalost regionálních podmínek....

Informovanost:

- Informace určené pro média(eliminace senzacechtivosti)
- Spolehlivost
- Dostupnost informací pro obyvatelstvo
- Důvěryhodnost
- Schopnost navrhnout řešení
- Spolupráce s médii o obecných reakcích na katastrofu
- Využití informačních zdrojů a možností – linky pomoci, dobrovolníci, ČK,.....

Minulé katastrofy - východiska pro řešení situací:

- Obdobných
- Příkladem pro prognózování
- Hledání řešení
- Rychlé reagování
- (Kosovo, Černobyl, Beslan, Eschede, New York,...)

Katastrofy každodenního života:

- Ekologické katastrofy
- Dopravní katastrofy
- Energetické katastrofy.....
- Kriminogenní situace
- Strach z ohrožení

Důležité souvislosti lidské aktivity:

- Chování
- Všímavost
- Komunikace
- Sociální sounáležitost
- Informovanost

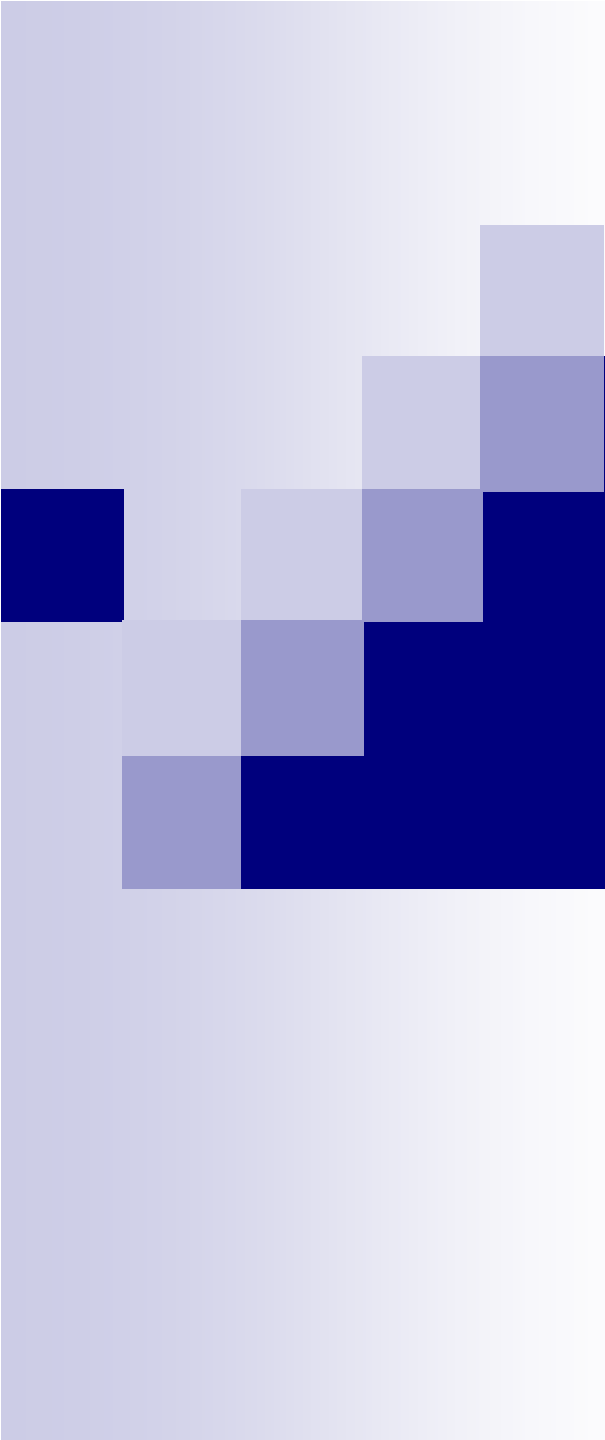
Změny v oblasti enviromentální, sociální, ekonomické a politické přinášejí:

- Řadu rizik společenských
- Rizikové chování jednotlivců
- Rizikové chování celých systémů

Tzv. **modernizační
rizika** jsou spojena s:

novými kritérii bezpečnosti a
bezpečného chování

Koncept lidské bezpečnosti (hodnoty: zdraví, vzdělání, dostatek, svoboda, demokracie)

Koncept bezpečnosti státu

Koncepty politické a mezinárodní

Bezpečnost jedince =
bezpečnost státu =
mezinárodní společenství

Globální hrozby – organizovaný zločin, terorismus, šíření zbraní hromadného ničení,...

Humanitární intervence

- Podpora teritoriální integrity v případě ohrožení lidské bezpečnosti

Terorismus – globální fenomén ohrožující bezpečnost: dimenze

- Lidské
- Společenské
- Sociální

Tzv. nový terorismus

Prvky sociální a ekonomické
Technické a technologické
Náboženské, politické...

Prevence a řešení:

- Cesta nevojenské bezpečnosti
- Formování bezpečného myšlení
- Budování a rozvoj bezpečné komunity

Ochrana obyvatel jako bezpečnostní strategie

- Rozvoj a zvyšování společenské prestiže a připravenosti obyvatel na řešení krizových situací
- Hledání nových cest a poznatků při budování bezpečné společnosti
- Vzdělávání a budování odborně připravené společnosti